

Verslag Symposium KIGO Welzijn
12 januari 2010
Hogeschool VHL te Wageningen

Het Symposium over Welzijn wordt geopend door Mieke Theunissen, docent bij VHL Wageningen. Zij wijst nog even op het studentenwerk wat op de brug op de 5^e verdieping hangt.

Doping

Als eerste spreker is Frits Sluyter (SRP) aan de beurt. Hij neemt ons mee in de wereld van de doping en welk effect dat kan hebben op het welzijn van paarden.

Paardenwelzijn wordt door allerlei factoren beïnvloed zoals stressfactoren bv transport, daarnaast is de paardensector kwetsbaarder geworden doordat er veel maatschappelijke en , wereldwijd, politieke aandacht is voor de sport en dierenwelzijn. De ruiter is de welzijnsantenne voor het paard, deze ruiter moet dus uitgerust zijn met 'horsemanship'. De Sectorraad Paarden heeft een welzijnsplan opgesteld met daarin de onderwerpen. Huisvesting, voeding, training, transport, opfok en paraveterinair. Door het Ministerie LNV is de sector een verplichting opgelegd om zelf te zorgen voor een progressie in het welzijn van Paarden.

Verslag Symposium Welzijn, Hogeschool Van Hall Larenstein , Wageningen, 12 januari 2010,

Greta van Beek

Huisvesting

Sociaal contact, box afmeting, schuilstal, geen prikkeldraad

Voeding

Veel ruw voer, weinig krachtvoer, vers water, supplementen?, vers water, giftige planten

Training

Anti doping, methodes, levensloop van een sportpaard, leerprogramma's

Transport

Paardenmarkten, trailers, gecertificeerde chauffeurs

Opfok

Erfelijke aandoeningen, functioneren stamboeken, mentale strekte van een paard, opfokmethodes

Paraveterinair

Paardentandarts, hoefsmid,, fysiotherapeut, hoefsmid etc.

Meest voorkomende problemen per sportsoort

- Eventing : ongelukken
- Endurance: metabolisme verstoord, kreupelheid
- Springen: (te) veel wedstrijden, niet juiste training, transport
- Dressuur: trainingsmethode (hyperflexie)
- Racing: top van inzet op wedstrijden van het paard ligt op jonge leeftijd.

Doping

Naast de bekende medicatie problemen, worden sinds de laatste Olympische spelen ook humane anti-psychotica aangetroffen in paarden. Dit is een voorbeeld van echte doping. Veel van ten onrechte als doping aangemerkte stoffen zijn als medicijn toegediend.

Tijdens transport naar of tijdens een wedstrijd kan een paard eventueel behandeld worden als hij (nog) fit is om te starten en geen voordeel heeft bij het toegediende middel. De dienstdoende dierenarts beslist.

Op dit moment wordt er onderzoek gedaan, naar de wachttijd waarna een paard weer deel kan nemen aan wedstrijden, na toediening van een middel. Inmiddels is van 18 middelen de detectietijd (DT) vastgesteld.

Op wedstrijden worden paarden gekeurd voordat ze gemixt worden met andere paarden, deze keuring wordt op infectieuze aandoeningen factoren gedaan. Ook worden paarden tijdens wedstrijden nog gekeurd op kreupelheid voordat ze de competitie ingaan.

Na deze (hier verkort samengevat) voordracht werden meerdere vragen gesteld aan de heer Sluyter.

Endurance

Esther Groen is een endurance amazone en trainer en vertelde over endurance en hoe omgegaan wordt met het welzijn van deze paarden.

Tijdens wedstrijden die gericht zijn op uithoudingsvermogen (afstand) en snelheid (klassement) wordt het welzijn gewaarborgd door:

- Vetchecks
- Regels om deel te nemen aan wedstrijden:
 - Minimale leeftijd van paard per klasse
 - Kwalificatiesysteem voor hogere klasse
 - Diskwalificatiesysteem obv vetchecks
 - Gedragscode

Veel nieuwe endurance rijders hebben een achtergrond in dressuur of springen en weinig kennis van de discipline endurance. Daarnaast is het optreden van veel rijders uit het Midden Oosten bepaald geen reclame voor de sport. Zo is de gemiddelde snelheid in een 160km wedstrijd de laatste 10 jaar opgelopen van 16-17km-h naar 19-20km-h.

De factoren die van invloed zijn op het welzijn van endurance paarden:

- Snelheid
- Terreinomstandigheden
- Overtraining
- Ondertraining
- Fysieke beperkingen (paard en rijder)
- Harnachement en verzorging
- Rust na wedstrijd-training (hersteltijd)
- Gezondheidscheck door professionals
- Mogelijkheid om voldoende ruw voer te krijgen
- Beweging (24-7 buiten)
- Schuilmogelijkheid
- Leeftijd waarop aan wedstrijden wordt deelgenomen

Samengevat komt het erop neer dat de rijder het grootste risico vormt voor het paard. Statement van Esther: als een paard medicatie nodig heeft voor aanvang van een 160 km wedstrijd: niet starten.

Waarborgen Paarden Welzijn (WPW)

Kathalijne Visser (WUR/ASG) is projectleider van het KIGO/2008 onderzoek Waarborgen Paarden Welzijn (WPW), wat onder het programma Welzijn voor Dieren wordt uitgevoerd. Samen met Mieke Theunissen (VHL) verteld zij wat het project inhoudt.

WPW is onderdeel (geworden) van een veel groter onderzoek: Welzijnsmonitor Paardenhouderij van sector en Ministerie LNV.

Aanleiding tot WPW:

- Doorstromen van kennis
- Bereikbaarheid sector (oa ongeorganiseerde paardenhouders)
- Overzicht van lopende projecten en werkgroepen
- Betrouwbare kennis

Welzijn wordt beïnvloed door verschillende factoren:

- De mens
- Voeding
- Huisvesting
- Beweging

verslag Symposium Welzijn, Hogeschool van Hall Larenstein, Wageningen, 12 januari 2010,

Greta van Beek

De (negatieve) beïnvloeding van welzijn is (vaak) meetbaar, door middel van allerlei (student) onderzoeken wordt en is dit gemeten. Daarnaast is geïnventariseerd wat er aan kennis is over welzijnsparameters en hoe betrouwbaar die kennis is.

Het project loopt nog tot maart 2011 en de (geplande) eindresultaten zijn:

- Kennisverspreiding via 1 kanaal, beschikbaar voor iedereen
- Samenwerking met het NHK (Nederlands Hippisch Kenniscentrum)
- Symposium
- Toolbox voor docenten met daarin allerlei materiaal over welzijn bij paarden (samen met KIGO2008/Welzijn & Training)
- Ontwikkelen van trainingsmateriaal voor opleiding Welzijnsinspecteurs
- Vervaardigen informatie voor paardenhouders
- Ontwikkelen methode om objectieve parameters voor de welzijnsstatus van paarden te meten, op basis van de methode Welfare Quality[®]. Deze methode gaat uit van meten aan het dier (gezondheidsaspecten en gedrag) en niet meten van externe factoren (als m2)

Op dit moment worden er meerdere bedrijven bezocht om de ontwikkelde monitor (door 5^e jaars Diergeneeskunde studenten) te gebruiken ten einde data te verzamelen. Belangstellenden kunnen mee doen aan dit onderzoek: aanmelden via de volgende link:

<http://ltonoord.communicationmaster.nl/global/external/?m=5cunvhhLDY5mc&a=5cVV4Rpgr2Yko>

verslag Symposium Welzijn, Hogeschool van Hall Larenstein, Wageningen, 12 januari 2010,

Greta van Beek

Welzijn & Training (W&T)

Carolien Munsters (Helicon) geeft een presentatie over het KIGO2008 project Welzijn en Training (W&T).

Aanleiding voor dit project is de constatering dat kennis over paarden(welzijn) niet meer automatisch aanwezig is bij eigenaren van paarden. Daarnaast zijn er ontwikkelingen in de humane sport die wellicht inzetbaar zijn in de paardensport.

Doel (overall) is dat er kennisontwikkeling en kennisoverdracht plaatsvindt over training en inspanningsfysiologie.

Training kent naast een sportief doel ook een economisch motief. Informatie over stress/welzijn is belangrijk bij training.

W&T richt zich erop om (wetenschappelijk) onderzoek te vertalen naar de praktijk, onder andere door zelf ook onderzoek te doen en door studenten en leerlingen deze kennis ook aan te beiden. Deze jeugd zal immers de paardenhouder/werknemer van de toekomst zijn.

De fieldstudies lopen nog naar het monitoren van de dagelijkse training en gezondheid van paarden gericht op de basissport.

De fieldtest ziet er als volgt uit:

verslag Symposium Welzijn, Hogeschool van Hall Larenstein, Wageningen, 12 januari 2010,

Greta van Beek

Training: duur, frequentie, intensiteit (oa met hartslagmeters) (60 paarden). Deze paarden volgen een vast schema qua training gedurende 20 weken verdeeld over 2 groepen: 1 groep met laag trainingsniveau en 1 groep met 5 maanden training achter de rug.

Gezondheid: Er wordt een nulmeting en een eindmeting gedaan en een dagelijkse beoordeling met als doel zo objectief mogelijk een aantal parameters vastleggen. Gedragsveranderingen worden meegenomen als ze substantieel zijn.

In februari tot juli 2010 gaat de 2^e groep gemonitord worden mbv webbased monitorings programma. Van september tot december 2010 wordt de volgende groep gemeten.

Nu al blijkt dat deze tests voor zowel studenten als docenten een eye opener is: veel meer inzicht in training en dagelijkse controle en inzicht in voeding in relatie tot training.

Match or Mismatch (M or MM)

De FEI heeft de term Happy Athlete geïntroduceerd het project Match or Mismatch (M or MM) gaat op zoek naar het antwoord: wat is dat nu een happy athlete .

Dit project is erop gericht om met de hulp van experts (trainers/coaches) de happy athlete tijdens de training in beeld te brengen. Deze mensen hebben: de blik van de meester en deze blik wilden we ontrafelen en dat is gelukt! Op basis van 11 scoringsparameters is op 60 onderdelen door de experts gescoord (1 t/m 5, en of er sprake was van een match of een mismatch). Daarnaast zijn alle clipjes dubbel bekeken (zonder dat dat gemeld was aan de experts) om de interne betrouwbaarheid te toetsen. De experts hebben allemaal dus 1320 clipjes gescoord!

De clipjes zijn gemaakt in het fieldlab van NHB Deurne met behulp van 'nieuwe' combinaties en een parcours waar reactie uitgelokt werd.

Het onderzoek zit in de afrondingsfase en kende een interne betrouwbaarheid (per expert) van 96.5% en een onderlinge betrouwbaarheid (tussen elkaar) van 93.2%, wat natuurlijk een prachtige score is. Op dit moment wordt de DVD/CD-ROM vervaardigd met de resultaten van het onderzoek en een trainingsmogelijkheid voor de gebruiker. Deze DVD/CD-ROM is (wnl in mei 2010) verkrijgbaar bij Hogeschool Van Hall Larenstein.